

WYBORY SAMORZĄDOWE 7 kwietnia 2024r.

Kto będzie mógł skorzystać z prawa głosowania przez pełnomocnika oraz głosowania korespondencyjnego ?

Osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze posiadają ustawowo gwarantowane prawa, których celem jest umożliwienie oraz ułatwienie im wzięcia udziału w wyborach. Wynika to z przepisów Kodeksu wyborczego (t.j. Dz. U. 2023, poz.2408).

Osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnością w czasie wyborów samorządowych będą mogły między innymi skorzystać z opcji **głosowania przez pełnomocnika**. **Zgodnie z art.54 Kodeksu wyborczego, prawo to przysługuje wyborcom o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a także wyborcom, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat.** Zamiar głosowania przez pełnomocnika, zgodnie z kalendarzem wyborczym należy zgłosić do 29 marca 2024 roku w siedzibie urzędu gminy.

Inną opcją głosowania, z której mogą skorzystać osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze, jest możliwość **głosowania korespondencyjnego**. **Zgodnie z art. 53a Kodeksu wyborczego, prawo to przysługuje wyborcom o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz seniorom, którzy najpóźniej w dniu wyborów kończą 60 lat.**

Chęć głosowania korespondencyjnego w wyborach samorządowych należy zgłosić do 25 marca 2024 roku w siedzibie urzędu gminy.

Czy można głosować w wyborach samorządowych, mieszkając za granicą?

Nie. Głosowanie w wyborach samorządowych jest możliwe tylko na terenie kraju. Czynne prawo wyborcze mają jedynie obywatele stale zamieszkujący na danym obszarze.

Czy w wyborach samorządowych można głosować w miejscu, w którym się mieszka, ale nie jest się zameldowanym?

Tak, pod warunkiem, że zaktualizujemy swoje dane w Centralnym Rejestrze Wyborców. Można to zrobić, składając odpowiedni wniosek do urzędu gminy właściwego dla adresu stałego zamieszkania. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku zostaniemy uwzględnieni w obwodzie do głosowania właściwym dla adresu stałego zamieszkania. We wniosku, poza danymi identyfikacyjnymi: nazwiskiem, imieniem (imionami), nr PESEL, trzeba złożyć oświadczenie co do adresu zamieszkania.

Czy w wyborach samorządowych mogą zgłasować poza miejscem stałego zamieszkania (stałego pobytu)?

Nie. Specyfika wyborów samorządowych polega na tym, że głosujemy w miejscu, z którym jesteśmy związani terytorialnie.

Dlatego w wyborach do jednostek samorządu terytorialnego oraz w wyborach wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) **nie ma możliwości pobrania zaświadczenia o prawie do głosowania w miejscu pobytu** (które w wyborach parlamentarnych pozwalało na głosowanie w dowolnie wybranym miejscu (lokalu wyborczym) zarówno w kraju, jak i za granicą. Nie jest możliwa także jednorazowa zmiana miejsca głosowania poprzez dopisanie się do spisu wyborców.

Jak zostać członkiem Obwodowej komisji Wyborczej ?

Aby zostać członkiem obwodowej komisji wyborczej, trzeba spełniać określone kryteria. Należy najpóźniej w dniu zgłoszenia kandydatury mieć ukończone 18 lat i posiadać prawa wyborcze. Kolejnym wymogiem jest, aby kandydaci do składu OKW w stałe zamieszkiwali na obszarze danego województwa i byli ujęci w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania w jednej z gmin na obszarze województwa.

Na członkostwo w OKW nie mogą liczyć osoby pozbawione praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu, pozbawione praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu i ubezwłasnowolnione prawomocnym orzeczeniem sądu. Członkami obwodowych komisji wyborczych nie mogą być także m.in. kandydaci w wyborach, ich rodzice, małżonkowie, rodzeństwo i dzieci, obserwatorzy społeczni oraz mężowie zaufania.

Pierwszeństwo zgłaszania kandydatur do OKW mają pełnomocnicy zarejestrowanych komitetów wyborczych. Wykaz zarejestrowanych komitetów znajduje się na stronie Państwowej Komisji Wyborczej.

Druga możliwość to indywidualne zgłoszenie na listę rezerwową w urzędach gmin. Osoby zgłaszające się w ten sposób mogą zostać powołane w skład komisji, ale tylko w przypadku, gdy komitety wyborcze nie przedstawią wystarczającej liczby kandydatów.

Kalendarz wyborczy

Do 12 lutego 2024 r.

- podanie do publicznej wiadomości, w formie obwieszczenia, informacji o okręgach wyborczych, ich granicach, numerach i liczbie radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym oraz o wyznaczonej siedzibie terytorialnej komisji wyborczej dla wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast,
- zawiadomienie odpowiednio Państwowej Komisji Wyborczej lub właściwego komisarza wyborczego o utworzeniu komitetu wyborczego,

Do 22 lutego 2024 r.

- zgłaszanie komisarzom wyborczym kandydatów na członków terytorialnych komisji wyborczych,

Do 27 lutego 2024 r.

- utworzenie obwodów głosowania w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych oraz oddziałach zewnętrznych takich zakładów i aresztów oraz ustalenie ich granic, siedzib i numerów,
- zgłaszanie terytorialnym komisjom wyborczym list kandydatów na radnych, odrębnie dla każdego okręgu wyborczego dla wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy,

Do 8 marca 2024 r.

- podanie do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia informacji o numerach i granicach obwodów głosowania oraz o siedzibach obwodowych komisji wyborczych, w tym o lokalach wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, a także o możliwości głosowania korespondencyjnego i głosowania przez pełnomocnika,
- zgłaszanie komisarzom wyborczym kandydatów na członków obwodowych komisji wyborczych,

Do 13 marca 2024 r.

- przyznanie przez Państwową Komisję Wyborczą jednolitych numerów dla list tych komitetów wyborczych, które zarejestrowały listy kandydatów co najmniej w połowie okręgów w wyborach do wszystkich sejmików województw,

Do 14 marca 2024 r. do godz. 16:00

- zgłaszanie gminnym komisjom wyborczym kandydatów na wójtów, burmistrzów, prezydentów miast,

Do 15 marca 2024 r.

- przyznanie przez komisarza wyborczego wykonującego zadania o charakterze ogólnowojejewódzkim numerów dla list tych komitetów wyborczych, które zarejestrowały co najmniej jedną listę kandydatów w wyborach do sejmiku województwa i nie został im przyznany numer przez Państwową Komisję Wyborczą,

Do 18 marca 2024 r.

- przyznanie przez komisarza wyborczego numerów dla list tych komitetów wyborczych, które zarejestrowały co najmniej jedną listę kandydatów do rady powiatu i nie został im przyznany numer przez Państwową Komisję Wyborczą ani przez komisarza wyborczego wykonującego zadania o charakterze ogólnowojejewódzkim,
- powołanie przez komisarzy wyborczych obwodowych komisji wyborczych,

Od 23 marca 2024 r. do 5 kwietnia 2024 r. do godz. 24:00

- nieodpłatne rozpowszechnianie w programach publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych audycji wyborczych przygotowanych przez komitety wyborcze do 25 marca 2024 r.,
 - podanie do publicznej wiadomości, w drodze rozplakatowania, obwieszczeń:
 - terytorialnych komisji wyborczych o zarejestrowanych listach kandydatów na radnych,
- gminnych komisji wyborczych o zarejestrowanych kandydatach na wójtów, burmistrzów, prezydentów miast,
- zgłaszanie zamiaru głosowania korespondencyjnego przez wyborców niepełnosprawnych, w tym za pomocą nakładek na karty do głosowania sporządzonych w alfabecie Braille'a, oraz przez wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat,
- zgłaszanie zamiaru skorzystania z prawa do bezpłatnego transportu z miejsca zamieszkania do lokalu wyborczego lub bezpłatnego transportu powrotnego przez wyborców niepełnosprawnych oraz przez wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, w gminie, w której w dniu wyborów nie funkcjonuje gminny przewóz pasażerski,

Do 28 marca 2024 r.

- podanie do publicznej wiadomości informacji o organizacji w gminach wiejskich lub miejsko-wiejskich, w dniu wyborów, bezpłatnego gminnego przewozu pasażerskiego, o którym mowa w art. 37f § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy,

Do 29 marca 2024 r.

- składanie wniosków o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania przez wyborców niepełnosprawnych oraz przez wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat,

Do 4 kwietnia 2024 r.

- poinformowanie wyborców niepełnosprawnych oraz wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, którzy zgłosili zamiar skorzystania z prawa do bezpłatnego transportu do lokalu wyborczego, o godzinie transportu w dniu głosowania,
5 kwietnia 2024 r. o godz. 24:00
- zakończenie kampanii wyborczej

7 kwietnia 2024 r. godz. 7:00-21:00

- głosowanie.